

Klaipėdos
Universitetas

Jūros tyrimų
institutas

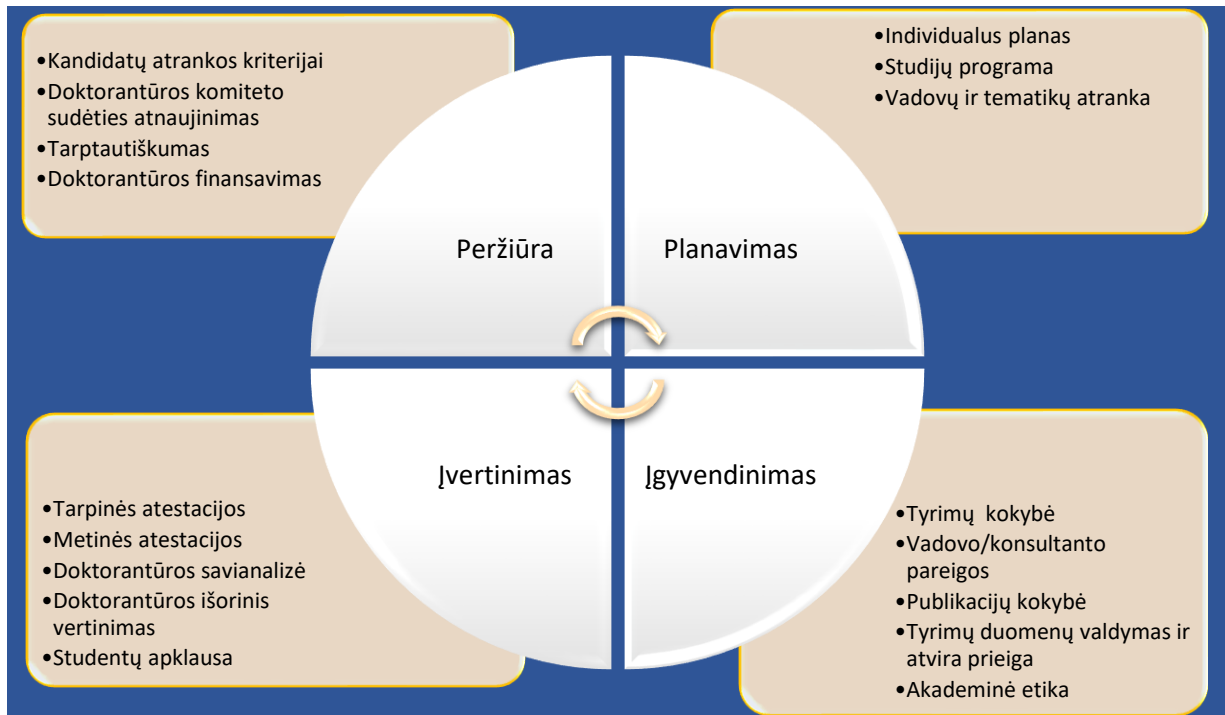
KLAIPĖDOS UNIVERSITETO EKOLOGIJOS IR APLINKOTYROS MOKSLO KRYPTIES DOKTORANTŪROS STUDIJŲ KOKYBĖS UŽTIKRINIMO TVARKOS APRAŠAS

Patvirtinta KU Jūros tyrimų instituto Ekologijos ir aplinkotyros doktorantūros komiteto Protokolo Nr.
2022/2023-16, 2023 m. spalio 11 d.

1. Bendrieji doktorantūros kokybės užtikrinimo principai

Ekologijos ir aplinkotyros doktorantūros programos tikslas – parengti aukšto lygio tyrėjus Ekologijos ir aplinkotyros kryptyje, turinčius tarptautinės mokslinių tyrimų patirties.

Bendra atsakomybė už doktorantūros kokybės užtikrinimą ir tobulinimą tenka Doktorantūros komitetui (toliau Komitetas). Kokybės vadybos kontekste esminis elementas yra Komiteto atliekamas doktorantūros studijų vertinimas. Kokybės analizės pagrindas yra doktorantų apklausos ir pagrindiniai doktorantūros rodikliai (Priedas 1). Kokybės užtikrinimas vykdomas periodiškai įvertinant suplanuotų tikslų įgyvendinimo rezultatus (Pav. 1). Doktorantūros pagrindinių rodiklių analizė vykdoma kiekvienais metais, jų apžvalga aptariama metiniame Jūros tyrimų instituto (JTI) ataskaitiniame tarybos posėdyje ir doktorantūros komitete. Doktorantūros komitetas kas 3 metus vertina doktorantūros kokybę pagal visus kriterijus ir jų rodiklius (Priedas 1), apibendrintas išvadas bei rekomendacijas kokybės gerinimui teikia raštiškai JTI tarybai, kuri peržiūrėjusi ataskaitos rezultatus siūlo doktorantūros gerinimo priemones.

Pav. 1. Kokybės užtikrinimo ciklo schema.

2. Vadovų konkursas ir tematikų atranka

Tyrimų tematikų įvairovė, ir pasirinkimo galimybės iš dalies nulemia doktorantūros patrauklumą, naujų doktorantų pritraukimo galimybes į valstybės finansuojamas vietas (VFV). Tematikų konkursui potencialus vadovas, specialioje formoje aprašo siūlomą temą, įdirbį (susijusius projektus), techninį aprūpinimą, bendradarbiavimo ir integravimo į JTI vykdomas mokslines programas galimybes.

3. Kandidatų atrankos kriterijai

Į doktorantūrą gali pretenduoti tiek Lietuvos, tiek ir užsienio šalių kandidatai, turintys magistro laipsnį arba ją atitinkančią kvalifikaciją ekologijos ir aplinkotyros srityje, arba susijusioje srityje (pvz. aplinkos inžinerija, chemija, geomokslai, geoinformatika, mikrobiologija, matematika) Komitetas vykdo doktorantų atranką, sudaro prioritetinę pretendentų eilę pagal patvirtintas taisykles.

Stojančiųjų į doktorantūrą atrankos kriterijai peržiūrimi kiekvienais metais:

- doktorantūros studijų mokslinio projekto vertinimo balas;
- motyvacinio pokalbio (anglų kalba) vertinimo balas;
- diplomo priedėlio (priedo) pažymių vidurkis;
- baigiamojo darbo įvertinimas;
- papildomi balai: mokslinių ir mokslo populiarinimo publikacijų vertinimas.

4. Lyčių lygybės aspektai

Ekologijos ir aplinkotyros kryptyje yra daug lygių galimybių atlikti darbą visų lyčių atstovams, todėl lytį diskriminuojančių apribojimų stojantiesiems nėra, daugiausiai dėmesio kreipiama į gebėjimus, visuose atrankos etapuose (vadovo, kandidato, komiteto nario). Geras lyčių balansas, toks koks jis yra visuomenėje t. y. 50M/50V, $\pm 10\%$ vienos ar kitos lyties persvara taip pat laikoma normalia. Nuolatinio daugiau nei 60-70% vienos iš lyčių dominavimo atveju aiškinamasi tendencijos priežastis, atsakoma į klausimą, kokių kyla problemų esant nelygybei, esant poreikiui imamasi priemonių spręsti šias problemas numatant jų įgyvendimą, KU arba JTI lyčių lygybės plane. Lyčių aspekto integravimas į ES finansuojamus JTI vykdomus projektus, įvairūs informaciniai seminarai bei veiklos sudaro sąlygas tolimesnei sistemingai lyčių lygybės plėtrai doktorantūroje, bei nesuvaržytą asmenybių ugdymui.

5. Individualus studijų planas

Individualus doktoranto planas tvirtinamas jungtiniame JTI mokslininkų ir Komiteto posėdyje, kasmet jis detalizuojamas, prireikus koreguojamas. Doktorantas kartu su vadovu formuluoja darbo tikslą ir uždavinius, sudaro uždavinių įvykdymo grafiką. Straipsnio parengtumo lygmenį tarpinių atestacijų metu vadovas kartu su studentu įvertina naudodami vertinimo skalę (2 priedas). Individualus studento indėlis straipsnio parengime kartu su kitais bendraautoriais turi būti reikšmingas, atitikti darbo tematiką ir iškeltų disertacijos uždavinių turinį. Stengiamasi studentus įtraukti į projektinę veiklą, kad atlikdamas projekto užduotis galėtų parengti publikacijas ar disertacijos dalis, įgyti reikiamų bendrųjų gebėjimų kompetencijų.

6. Vadovo/konsultanto pareigos užtikrinant kokybę

Vadovas padeda nustatyti darbo metodologinę struktūrą, kartu su doktorantu sudaro ir išsamiai aptaria eksperimentų planą, duomenų surinkimo būdus. Vadovas yra atsakingas už akademinės etikos aspektų užtikrinimą visuose disertacijos rengimo etapuose.

Prie disertacijos kokybės reikšmingai prisideda konsultantai, padeda įgyvendinti uždavinius savo kompetencijos srityje, konsultuoja metodologiniais klausimais, prisideda prie straipsnių parengimo.

7. Doktorantūros programa, bendrųjų gebėjimų ugdymas

Per pirmuosius studijų metus doktorantai privalo išlaikyti 3 egzaminus, kurie sudaro 30 kreditų pagal Europos kreditų perkėlimų sistemą (ECTS). Studijų modulių kokybė vertinama apklausų būdu. Doktorantūros programa peržiūrima kas 3 metus, atsižvelgiant į pasirinkusių studijų modulių studentų skaičių, naujų aktualių kompetencijų ugdymo poreikį.

8. Tarptautiškumas

Esminis JTI doktorantūros tikslas yra skatinti ir remti doktorantų dalyvavimą Europos ir pasaulinėje mokslininkų tinklaveikoje ir tarptautinėje mokslinėje veikloje. Pagrindiniai tarptautiškumo vertinimo rodikliai yra įstojusių studentų užsieniečių dalis, doktorantų mobilumo rodikliai, straipsnių publikavimas tarptautiniuose žurnaluose. Mokslinėms išvykoms užsienyje finansuoti panaudojamos projektų lėšos, doktorantūros krepšelio lėšos, ERASMUS, kitų programų lėšos, LMT paramos lėšos.

9. Mokslinio darbo ir publikacijų kokybė

Studentai skatinami publikuoti tyrimų rezultatus atviros prieigos žurnaluose, parengti disertaciją straipsnių rinkinio pagrindu, bei pagrįsti savo indėlį į atvirąjį mokslą. Pagrindiniai mokslinio darbo kokybės rodikliai yra publikacijų skaičius, tenkantis vienam studentui per metus, bei žurnalų cituojamumo rodiklis (IF). Tarpdisciplininės skaitmeninės leidybos instituto (MDPI, Multidisciplinary Digital Publishing Institute) žurnaluose spausdinami straipsniai talpinami Scopus ir Web of Science (Clarivate Analytics) duomenų bazėse, ir yra užskaitomi kaip doktoranto straipsniai. Doktorantūros komitetas, atsižvelgdamas į mokslo kokybės išorinio vertinimo pastabas, doktorantams ir jų vadovams gali teikti rekomendacijas bei numatyti skatinimo priemones publikacijų atviros prieigos užtikrinimui ir aukšto reitingo leidinių pasirinkimui publikuojant mokslo rezultatus.

Mokslinio darbo rezultatus doktorantai privalo pristatyti mažiausiai dviejose tarptautinėse konferencijose, bei dviejuose JTI seminaruose. Viešas bei anoniminis (straipsnių recenzavimas) rezultatų aptarimas, pastabos prisideda prie disertacinio darbo kokybės užtikrinimo. Disertacijos kokybės pakankamumą vertina doktorantūros komitetas, išoriniai recenzantai bei padalinio mokslininkai priešgynos metu.

10. Duomenų valdymas ir apsauga

Studentai skatinami vykdyti mokslinių duomenų tvarkymą pagal FAIR duomenų principus: Randami (angl. Findable) Prieinami (angl. Accessible) Sąveikūs (angl. Interoperable) Panaudojami iš naujo (angl. Reusable), bei laikytis OS principo: ‘atvira tiek kiek įmanoma, uždara tiek kiek reikia’, pasirinkti prieigos tipą: atvirieji, pasidalytieji, uždarieji duomenys. Lokalios galimybės patalpinti 1 TB apimties savo duomenis suteikiamos visiems doktorantams per KU prieigą „OneDrive“ saugykloje.

Pagal galimybes studentai skatinami suteikti duomenims DOI identifikatorių (angl. Digital Object Identifier) arba paskelbti duomenis:

- talpykloje arba archyve (pvz. KU duomenų saugykloje, bioRxiv.org, Zenodo);
- projekto, institucijos ar asmeniniame puslapyje;
- kaip papildomą medžiagą pateikti žurnale;
- duomenų žurnale.

11. Akademinė etika

Akademinės etikos principai išdėstomi I kurso studentams kaip privalomo Mokslinio darbo metodologijos modulio dalis. Studentai ir savo iniciatyva gali rinktis doktorantų vasaros mokyklas, nuotolinius mokymus savišvietos ir profesinės etikos temomis. Informaciją apie dalyvavimą pateikia atestacijos metu. Akademinio *sąžiningumo deklaracijos forma* ir *bendraautorystės deklaracijos forma* teikiama priešgyns metu kartu su disertacija.

Akademinės laisvės ir pasitikėjimo lygmuo nustatomas studentų anoniminių apklausų būdu.

12. Atestacija

Kasmetinės atestacijos metu doktorantas pristato įvykdytų darbų suvestinę, rengiamas ir paskelbtas publikacijas, išlaikytų egzaminų sąrašą, stažuotes, išvykas į kitų šalių mokslo institucijas, konferencijas.

Be metinio vertinimo vykdoma tarpinė pavasarinė atestacija: peržiūrima disertacijos plano įgyvendinimo eiga ir suderinami doktorantūros studijų plano pakeitimai (jeigu tokie yra) ateinančiam pusmečiui. Tai leidžia komitetui geriau sekti kiekvieno doktoranto individualų progresą, užtikrina sėkmingesnį rizikų valdymą.

Darbo planą ir kasmetinę ataskaitą studentai teikia JTI duomenų valdymo el. sistemoje.

13. Disertacijos gynimo kokybė ir skaidrumas

Procedūrų bei autorių teisių klausimai, bendraautorystės principai disertacijos straipsnių rinkinio pagrindu toliau tobulinami KU, atsižvelgiant į tarptautines ir LMT rekomendacijas, atnaujinamos *Gairės disertacijai straipsnių rinkinio pagrindu*.

Disertacijos rengiamos anglų kalba. Didelis dėmesys teikiamas KU parengtų disertacijų santraukų lietuvių kalbos kultūrai.

Plagiato aptikimas įvertinamas atliekant sutapties testą OXSICO įrankiu. Sutapties rodiklis neturėtų viršyti 20%.

Rankraščio, kurį parašė tik ChatGPT arba didžiąja dalimi parašė ChatGPT arba kiti teksto generavimo modeliai, pateikimas be tinkamos nuorodos į šaltinį laikoma akademinio nusižengimu.

Disertacijų svarstymas – priešgyna – vyksta atvirame Komiteto ir JTI mokslininkų posėdyje. Du recenzentai (pagal galimybę išorinis ir vidinis) teikia išvadą, ar disertacija atitinka keliamus reikalavimus, ar nėra esminių trūkumų, akademinės etikos pažeidimų. Gynimo taryboje yra penki nariai, mažiausiai du iš jų užsienio universitetų atstovai. Doktoranto mokslinis vadovas ir konsultantas, o taip pat asmuo, turintis bendrą su disertantu publikacijų, negali būti gynimo tarybos narys.

14. Doktorantūros komiteto sudėtis

Svarbiausias Komiteto uždavinys dalyvauti bei užtikrinti sklandų darbą posėdžių metu priimant kolegialius, objektyvius sprendimus. Visi komiteto nariai ne tik atitinka keliamus minimalius kvalifikacinius reikalavimus, bet ir dalyvauja/vadovauja tarptautiniams ir nacionaliniams projektams ir kuria palankias sąlygas doktorantų moksliniam darbui. Siekiama, kad doktorantūros komiteto nariais taptų aktyvūs JTI mokslininkai, dalyvaujantys doktorantūros procese pastaruosius penkerius metus (vadovauja doktorantams, konsultuoja (eina konsultanto pareigas), teikia konkursui disertacijų temas, dėsto doktorantams).

Doktorantūros komiteto sudėtis peržiūrima ir atnaujinama ne rečiau kaip kas 5 metus. Atnaujinimo (rotacijos) poreikis nustatomas pagal komitete įvykusius keitimus per 5 metų laikotarpį. Rotacija laikoma pakankama jeigu per 5 metus pasikeičia bent 3 komiteto nariai (narys atsisako pareigų savo noru, arba jeigu narys yra pašalinamas dėl minimalių kvalifikacinių reikalavimų neatitikimo, ir kitų priežasčių). Jeigu narių pasikeitimo nėra, siekiant užtikrinti doktorantūros komiteto sudėties kokybę, padalinyje vyksta doktorantūros komiteto narių rotaciniai rinkimai.

Rinkimai vyksta tokia tvarka:

- 1) Sudaromas padalinio mokslininkų, kandidatų į komiteto nario vietą sąrašas; kandidatais gali būti visi mokslininkai atitinkantys Klaipėdos universiteto Ekologijos ir aplinkotyros mokslo krypties doktorantūros reglamento nuostatas;
- 2) sudaromas rinkėjų sąrašas iš visų gamtos mokslų srityje daktaro laipsnį įgijusių mokslininkų, dirbančių JTI mokslo darbuotojais;
- 3) vyksta jungtinis Komiteto ir padalinio gamtos mokslų darbuotojų posėdis. Posėdžio metu (gali vykti nuotolinėmis priemonėmis), vyksta slaptas balsavimas, kurio metu kiekvienas rinkėjas pažymi 11 kandidatų;
- 4) sudaromas kandidatų reitingas;
- 5) komiteto nariais tampa vienuolika daugiausiai balų surinkusių kandidatų, iš kurių 3/5 narių (įskaitant pirmininką) privalo būti anksčiau pareigas ėję komiteto nariai;
- 6) Jeigu tarp 11 daugiausiai balsų surinkusių kandidatų perrinktų komiteto narių yra 8 ir daugiau t. y. rotacija yra nepakankama, laikomasi nuostatos, kad pirmumas teikiamas žemesnį balsų skaičių surinkusiems) – naujiems nariams, laikantis reglamento 4 punkto reikalavimų;
- 7) komitete negali būti daugiau nei 70% vienos lyties asmenų.

Naujo išrinkto komiteto narių kandidatūros teikiamos tvirtinti KU Senatui bei Lietuvos mokslo tarybai. Naujai išrinktas komitetas renka pirmininką.

Komiteto ir komiteto pirmininko veikla vertinama atliekant doktorantūros kokybės analizę ne rečiau kaip kas 3 metus (pagal Priedą Nr. 1).

15. Studentų apklausa

Kiekvienais metais vykdoma vidinė padalinio doktorantų apklausa, už ją atsakingas doktorantūros komitetas. Apibendrinti rezultatai aptariami metiniame JTI darbuotojų susirinkime, išvados pateikiamos doktorantūros vertinime.

Šiuo tikslu internetinės apklausos atliekamos naudojant anketą, susidedančią iš atvirojo ir uždarojo tipo klausimų. Svarbiausi apklausos aspektai – motyvacija studijuoti doktorantūroje, doktorantų lūkesčiai; akademinės etikos ir pasitikėjimo klausimai, klausimai apie kasdienes tyrimus ir tyrimų aplinką bei vadovavimą doktoranto darbui.

16. Doktorantūros savianalizė: pagrindiniai rodikliai

Formaliųjų duomenų apie doktorantūros procesą rinkimas ir analizė vykdoma padalinyje, už duomenis atsakingas doktorantūros komiteto pirmininkas ir administratorius.

Pagrindiniai rodikliai:

- Įstojusių doktorantų skaičius, konkurse dalyvavusių kandidatų skaičius, kandidatų/doktorantų užsieniečių dalis, lyčių santykis;
- Studijas nutraukusių, nebaigusių doktorantų skaičius;
- Apsigynusių disertaciją doktorantų skaičius,
- Mobilumo rodikliai (konferencijos, kursai, trumpalaikės ir ilgalaikės stažuotės);
- Publikacijų skaičius, tarptautiniuose mokslo leidiniuose, turinčiuose cituojamumo rodiklį Clarivate Analytics Web of Science (CA WoS) duomenų bazėje;

Papildomi rodikliai:

- Paskelbtų atviros prieigos duomenų, programinio kodo ir kitų elementų turinčių DOI identifikatorių skaičius;
- Doktorantų, dirbančių mokslo projektuose, skaičius;
- Doktorantų, dalyvaujančių I ir II pakopos studijose, skaičius;
- Karjeros sekimas: akademiname, viešajame bei industriniame sektoriuose dirbančių asmenų skaičius.

17. Doktorantūros išorinis vertinimas

Doktorantūros išorinis ekspertinis vertinimas vyksta Lietuvos mokslo tarybos iniciatyva, vadovaujantis Mokslo doktorantūros nuostatais: Taryba ne rečiau kaip kas 5 metai Tarybos nustatyta tvarka organizuoja institucijos (institucijų) vykdomos doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimą ir teikia siūlymus Ministrui. Vertinama doktorantūros reglamento atitiktis šiems nuostatom, doktorantūros reglamento laikymasis, priėmimo į doktorantūrą ir disertacijos gynimo kokybė bei skaidrumas, vadovavimo doktorantūrai ir doktorantūros finansavimo tinkamumas, pasirengimo mokslinei ir pedagoginei karjerai efektyvumas ir kiti rodikliai.

Priedas 1. Kiekybiniai ir kokybiniai doktorantūros vertinimo kriterijai.

Kokybės kriterijus	Rodiklis	Vertinimo periodiškumas	Duomenis teikia	Siektina reikšmė
Doktorantūros efektyvumas	Užpildyta VFV* dalis	3 metai	DK	100%
	Įstojusių doktorantų skaičius	3 metai	DK	N~12
	Įstojusių doktorantų užsieniečių skaičius	3 metai	DK	30%
	Lyčių santykis	3 metai	DK	50/50±10%
	Studijas nutraukusių, nebaigusių doktorantų skaičius	3 metai	DK	0%
	Laiku (per metus nuo studijų baigimo) apsigynusių disertaciją doktorantų skaičius	3 metai	DK	100%
Doktorantūros programa ir darbo organizavimas	Doktorantūros studijų dalykų egzaminų kokybė	3 metai	Doktorantų apklausos duomenys	Siūlomų studijuoti modulių kokybinis vertinimas yra geras
	Karjeros įgūdžių lavinimo galimybės	3 metai	DK	Yra prieinamos tarptautiniu mastu
	Įsitraukimas į mokslinius projektus	3 metai	Doktorantas	80% dirba projektuose
Mobilumas	Konferencijos, pranešimai seminaruose	3 metai	Doktorantai/DB administratorius	N×2
	Kursai, trumpalaikės stažuotės	3 metai	Doktorantai/DB administratorius	N×2
	Ilgalaikės stažuotės	3 metai	Doktorantai/DB administratorius	50% studentų per studijų laikotarpį dalyvauja ilg. >3 mėn. stažuotėje
Rezultatų skelbimas	Publikacijų skaičius, tarptautiniuose mokslo leidiniuose, turinčiuose cituojamumo rodiklį CA WoS duomenų bazėje;	1 metai	Doktorantai/DB administratorius	0,5×N
	Publikacijų žurnalų IF	1 metai	DK	>2
Atvirasis mokslas	Atviros prieigos duomenų, programinio kodo ir kitų elementų	3 metai	Doktorantai/DB administratorius	Studentų dalyvavimas atvirajame

	turinčių DOI identifikatorių skaičius			moksle yra didėjantis
	Atviros prieigos publikacijų skaičius	3 metai	Doktorantai/DB administratorius	60% publikacijų yra atviros prieigos
Studentų pasitenkinimas studijomis	Motyvacija	1 metai	Doktorantų apklausos duomenys	Dauguma** yra motyvuoti
	Doktorantų lūkesčiai	1 metai	Doktorantų apklausos duomenys	Daugumos lūkesčiai yra patenkinti
	Egzaminų modulių vertinimas (įgyti gebėjimai, kompetencijos)	1 metai	Doktorantų apklausos duomenys	Daugumos įgytų gebėjimų ir kompetencijų įvertinimas yra pakankamas
	Darbo ir tyrimų aplinka	1 metai	Doktorantų apklausos duomenys	Daugumos darbo sąlygų kokybinis įvertinimas yra geras
	Vadovavimas doktoranto darbui	1 metai	Doktorantų apklausos duomenys	Daugumos darbo vadovo darbo kokybinis įvertinimas yra geras
	Doktorantūros komiteto (DK) darbas	1 metai	Doktorantų apklausos duomenys	Daugumos DK darbo kokybinis įvertinimas yra geras
	Doktorantūros finansavimas	1 metai	Doktorantų apklausos duomenys	Daugumos nuomone doktorantūros finansavimas yra pakankamas
Karjeros sekimas	Įsidarbinimo sėkmė	3 metai	DK	100% dirbančiųjų per 1 metus nuo diplomo įgijimo
	Įsidarbinusiųjų dalis akademinėje srityje	3 metai	DK	50%
	Įsidarbinusiųjų dalis viešajame sektoriuje ir industrijos srityje	3 metai	DK	50%
Doktorantūros komitetas	Komiteto atsinaujinimas	5 metai	DK	30% naujų narių per 5 metus

*VFV valstybės finansuojama vieta

** Dauguma laikoma 2/3 apklaustųjų t.y. užpildžiusių anketas doktorantų.

Straipsnio ruošimo stadijos

Stadija	Požymiai
0%	Tyrimų medžiaga surinkta ir apdorota (yra visi eksperimentų ar lauko tyrimų rezultatai), duomenis įvesti į kompiuterį.
10%	Yra straipsnio planas (1-2 psl.), apibrėžtas straipsnio tikslas ir pagrindinė mintis („message“)
20%	Išsamiai išstudijuota reikalinga literatūra (tai reikėjo daryti ir prieš tyrimų medžiagos surinkimą!), sukurtas išsamus straipsnio planas (2-4 psl.) su iliustracijų (grafikų, lentelių ir t.t.) sąrašu. Patikslintas straipsnio tikslas (tyrimų hipotezė) ir uždaviniai
30%	Paruoštas skyrių „Įvadas“ bei „Tyrimų medžiaga ir metodai“ pirmas juodraštinis variantas, vyksta statistinis duomenų apdorojimas, pradėtas iliustracijų ruošimas
40%	Yra beveik visi grafikai ir lentelės, baigtas statistinis duomenų apdorojimas, ruošiamas juodraštinis „Rezultatų“ variantas, patikslinamas (jeigu reikia) „Tyrimų medžiaga ir metodai“ skyrius
50%	Įpusėjo „Rezultatai“, paruošti visi grafikai ir lentelės, yra minčių dėl „Aptarimo“
60%	Atrinkti tinkamiausi grafikai, lentelės ir kitos iliustracijos, yra pilnas juodraštinis variantas „Metodų“ ir „Rezultatų“, įpusėjo „Aptarimas“, yra minčių dėl „Išvadų“
70%	Yra visi skyriai („Tyrimų metodai ir medžiaga“, „Rezultatai“, „Aptarimas“, „Išvados“ - pirmas variantas); koreguojamas (jeigu reikia) „Įvadas“.
80%	Visas straipsnio tekstas parašytas, grafikų/lentelių galutinis apipavidalinimas, baigtas cituojamos literatūros sąrašas, galutinis teksto redagavimas („braukimas“), straipsnio „šlifavimas“ ir išsiuntimas į žurnalą
90%	Gautas žurnalo redakcijos sprendimas dėl straipsnio publikavimo, atsakymų į recenzentų pastabas rengimas, pataisytas rankraštis gražinamas į redakciją
100%	Iš žurnalo gautas straipsnio maketas, pataisytas (jeigu reikia), gražintas į žurnalą. <u>Straipsnis išspausdintas žurnale, sveikiname!</u>